

Pomnik Przyrody

Gatunek drzewa:

Jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior* L.) - gatunek drzewa należący do rodziny oliwkowatych. Występuje w Europie i Azji, pospolity na terenie całej Polski.

Pień

Często rozwidlony, osiąga wysokość do 30 m. Kora u młodych drzew gładka, jasnozielonkawo szara, u starszych spękana, szorstka, ciemnobrązowa.

Drewno

Ciężkie, twarde i elastyczne z żółtawą bielą i jasną twardzielą.

Liście

Duże, nieparzystopierzaste, składające się z 9-15 listków. Listki są podłużnie jajowate, zaostrome, nierówno piłkowane, siedzące z owłosionym głównym nerwem.

Kwiaty

Wyrastają z pąków bocznych zeszłorocznych pędów, tworząc wiechę. Kwiaty są jednopłciowe, albo obupłciowe, wiatropylne lub owadopylne, kwitną przed rozwojem liści – od kwietnia do maja.

Owoce jesionu wyniosłego

Owoce

Jednonasienne podłużne, spłaszczone orzeszki ze skrzydełkiem umożliwiającym rozsiewanie przez wiatr. Opadają z drzewa od późnej jesieni przez całą zimę. Muszą przeleżeć jeszcze rok w ziemi, zanim zaczną kiełkować. Drzewo zaczyna owocować dopiero w wieku 30-40 lat.

Korzeń

Głęboki, palowy.

Biotop, wymagania

Najliczniej występuje w wilgotnych lasach łągowych oraz w górach, gdzie rośnie do 1000 m n.p.m. Siewki i młode rośliny wybitnie ceniolubne, duże drzewa są roślinami światłolubnymi. Wymagają głębokich, żyznych gleb. W klasyfikacji zbiorowisk roślinnych gatunek charakterystyczny dla Cl. Querco-Fagetea.

Położenie drzewa :

Kraków , al. Waszyngtona (po prawej stronie przy końcu alei idąc w kierunku kopca Kościuszki).

Obwód pnia na wys.130 cm. :

314 cm

Wiek drzewa:

Ok. 125,6 lat

Orientacyjna wysokość :

Orientacyjna wysokość drzewa to ok. 27 -30 m

Kondycja zdrowotna :

Ogólnie drzewo jest w dobrym stanie , widoczne liczne ślady po dokonanych cięciach konarów (prawdopodobnie planowane ze względu na dość duży ruch pieszych w okolicy). U podstawy drzewa między korzeniami widoczna duża niezabezpieczona „dziupla” mogąca mieć w przyszłości znaczenie na stan zdrowotny drzewa , wysychanie , szkodniki itp.

Tabliczka :

Zdjęcia drzewa :

Systematyka :

Systematyka wg Reveala

Domena   jądrowce
Królestwo   rośliny
Podkrólestwo naczyniowe
Nadgromada nasienne
Gromada   okrytonasienne
Klasa   Rosopsida
Rząd   oliwkowce
Rodzina   oliwkowate
Rodzaj   jesion
Gatunek   jesion wyniosły
Nazwa systematyczna
Fraxinus excelsior

Ciekawostki:

- Jesion wyniosły jest jednym z najstarszych drzew na Ziemi; gatunek istnieje już od 10 mln lat.
- Najgrubszy pień jesionu wyniosłego (na terenie Lasów Państwowych) rośnie w Wetlinie i ma 615 cm obwodu i 31 metrów wysokości.
- Słowianie (i inne ludy) otaczali go, podobnie jak dęby, kultem.
- Górale sadzą to drzewo przy domostwach celem ochrony przed wiatrem halnym, stąd tak dużo jesionów w Zakopanem (Bystre, Kuźnice).

Maciek Wcisło   klasa VI B